

ת"פ 5412/03/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 5412-03-19 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין: המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות שלוחת תביעות חיפה

נגד

הנאשם

פלוני באמצעות בא כוחו עו"ד קלוגרמן מטעם
הסניגוריה הציבורית

גזר דין

רקע כללי וכתב האישום:

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות, במסגרת הכרעת הדין, בביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג - עבירה לפי סעיף 382 (ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ועבירה של כליאת שווא - עבירה לפי סעיף 377 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וזוכה מביצוע עבירת איומים - לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

לפי ממצאי העובדה שבהכרעת הדין העובדות הן כדלקמן:

המתלוננת והנאשם היו בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום בני זוג.

המתלוננת, נתינת רוסיה, הכירה את הנאשם בפייסבוק, ובין השניים נוצר קשר רומנטי, והם תכננו להתחתן. היא ביקרה אותו בעבר מס' פעמים ובמהלך חודש דצמבר 2018 הגיעה לביקור נוסף של מס' חודשים, בביתו של הנאשם בטירת הכרמל.

בתאריך 26/2/19, בשעה 11:00 לערך, הנאשם היה בעבודה, והמתלוננת הייתה בביתו. השניים שוחחו טלפונית והתפתח ויכוח בעקבות קנאתו של הנאשם, וחשדו כי המתלוננת בוגדת בו. בעקבות אותו ויכוח, יצא הנאשם ממקום עבודתו, על מנת לחפש את המתלוננת.

הנאשם נסע עם חברו ופגש במתלוננת כשהיא הולכת ברחוב וייצמן בטירת הכרמל. הוא ירד מהרכב, ניגש אליה, וביקש ממנה לשוב יחד איתו הביתה. המתלוננת מיאנה אך לאחר חילופי דברים עם הנאשם, הלכה המתלוננת עם הנאשם לביתו, תוך שהנאשם שואל אותה בדרך שאלות, ומטיח בה את חשדו כי היא בוגדת בו.

כשהגיעו הביתה, פרק הנאשם את זעמו עליה. הוא תקף אותה באופן שהיכה אותה בפניה, והפיל אותה לרצפה. המתלוננת נאבקה בנאשם, ניסתה להדוף אותו ממנה, אך ללא הצלחה. הנאשם ניסה לחנוק אותה, משך בשערות ראשה, והטיח את ראשה ברצפה.

משסיים להכותה, קמה המתלוננת מהרצפה, או אז, ניגש אליה הנאשם בשנית והמשיך להכות אותה בפניה. כתוצאה מכך, נפלה המתלוננת על מנורת הסלון שהייתה מעל הספה. הנאשם לקח את המנורה שנשברה, והיכה באמצעותה את המתלוננת בפניה.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת חבלות של ממש, בדמות של שטפי דם ונפיחות במספר איזורים בפניה ובראשה, חתך בסנטר, נפיחות ביד שמאל, ומכאוב בפניה ובכתפיה, שיער ראשה נתלש, וקווצות שיער נמצאו בחדר בו תקף אותה, והיא דיממה מהחבלות שספגה.

הנאשם לקח את מפתחות הבית, ואמר למתלוננת כי היא לא תצא מהבית. הוא יצא ונעל אחריו את הדלת, כשהוא מותיר את המתלוננת נעולה בביתו ללא מפתח וללא אפשרות לצאת ממנו.

ראיות לעונש:

המאשימה הסתמכה על תמונות וחבלות של המתלוננת (ת/16); המסמכים הרפואיים שהוגשו במהלך שמיעת הראיות (ת/35); ועדות הרופא שהעיד במהלך המשפט.

הנאשם לא הגיש ראיות לעונש.

טענות הצדדים:

המאשימה טענה כי הנאשם פגע במידה גבוהה בערכים המוגנים החוסים תחת העבירות בהן הורשע הנאשם, שעה שתקף את בת זוגתו וגרם לה חבלות קשות, ולאחר מכן כלא אותה ומנע ממנה את חופש התנועה, כאילו הייתה רכוש.

עוד נטען, כי הנאשם הפגין דפוס פעולה אובססיבי כלפי המתלוננת, מסוכנותו גבוהה, מדובר באדם שלא עבר טיפול ולכן קיים סיכון גבוה להישנות מעשים דומים בעתיד.

לאור מכלול השיקולים העונשיים, טענה המאשימה כי מתחם העונש הראוי בנסיבות העניין, נע בין 12 חודשי מאסר בפועל, ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל, וביקשה למקם את העונש בחלק העליון של המתחם ולהטיל על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס כספי ופיצוי למתלונן.

הסניגור טען כי אין חולק על הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, אך מבלי להקל ראש במעשים אלו, האירועים המתוארים, אירעו על רקע היכרות מוקדמת, ועל בסיס מערכת יחסים מסוימת בין הנאשם למתלוננת.

בהעדר המתלוננת, שעזבה את הארץ, ומאחר ולא ניתן היה לקבל תסקיר קורבן עבירה, אין בפני בית המשפט את המידע הנדרש כדי להעריך מהי מידת הפגיעה במתלוננת.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, טוען הסניגור המלומד כי ניתן להיווכח כי מתחם הענישה לו טוענת המאשימה, הוא מופלג לחומרה.

לדבריו, המאשימה עצמה במקרים דומים, הציגה מתחמי ענישה נמוכים משמעותית ממתחם הענישה לו עותרת המאשימה בענייננו.

כן טוען הסניגור, כי לאירוע התקיפה לא קדם תכנון, אלא מדובר באירוע ספונטני שאירע בעידנא דריתחא, ככל הנראה בעקבות וויכוח המתואר בסעיף 3 לכתב האישום.

על יסוד כל אלה, עתר הסניגור לקבוע מתחם ענישה שנע בין מאסר מותנה, ועד למספר חודשים הניתנים לריצוי בעבודות שירות.

אשר למיקום העונש, במתחם אותו הציע הסניגור, מפרט הסניגור את נסיבותיו האישיות של הנאשם וטוען כי מדובר בנאשם נעדר כל עבר פלילי, נורמטיבי, תקופת מאסר תנתק אותו לחלוטין ממעגל החיים הנורמטיבי, ותהפוך את חייו. האירוע הוא מלפני שלוש שנים ומדובר בתקופה שיש בה כדי להצביע על שיקומו של הנאשם, לא נרשמו הסתבכויות נוספות עם החוק, ועל כן, לדידו של הסניגור, יש להסתפק בעונש צופה פני עתיד.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם מסר שמה שקרה היה לפני שלוש שנים, אין בכך אמת, הוא לא פגע במתלוננת, הוא לא אדם אלים.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

תופעת האלימות במשפחה פוגעת בגרעינה בערכים חברתיים פרטניים שונים, ביניהם, זכות קורבן העבירה לשלמות הגוף והנפש, לכבוד, לשלוות חיים, ולפרטיות. מעבר לפגיעה הגרעינית-פרטנית בקורבן העבירה, לעבירה השלכה ציבורית רחבה יותר. ביטחונה ומעמדה של האשה במרחב החברתי-ציבורי נפגעים כתוצאה מהתרחבות התופעה, נגרמים נזקים למשאבי הקופה הציבורית, הנדרשים להתמודד עם התופעה, על מנת לטפל בה, לאכוף את החוק לגביה, ולמנוע מהתפשטותה. בעבירת כליאת השווא שביצע הנאשם, פגע הנאשם בנוסף בחופש התנועה של המתלוננת.

הנאשם פגע בערכים מוגנים אלו במידה גבוהה.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

המגמה הרווחת כיום היא הצורך בהחמרה בענישה, וזאת לאחר שעבירות האלימות כלפי בנות זוג הוגדרו ל"מכת

מדינה" ולרעה חולה הפושה בחברה כיום. מגמה זו נועדה כדי "לשקף את הפגיעה הקשה שחוות הנשים ממעשי האלימות המופעלים עליהם מצד בן זוגם, בסביבה שאמורה להיות סביבתן הבטוחה והמוגנת" (רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל, (2019) שם, בפסקה 13).

עבירות האלימות במשפחה הן מגוונות וכוללות נסיבות ורקע שונים לכל מקרה ומקרה. אביא לדוגמא מספר פסקי דין מן העת האחרונה המבטאים את מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות האלימות במשפחה, בנסיבות דומות לענייננו:

· רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.12.2021) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בכך שתקף את אשתו, ובעט בה בידה בחוזקה. הנאשם הכה אותה באמצעות ידיו על ראשה וידיה, וכן הכה אותה באמצעות מקל של מטאטא, הפילה אותה ארצה, בעט בה בחוזקה בעודה שרועה על הרצפה. למתלוננת נגרמו חבלות של ממש ברגליה ובגבה. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 6-24 חודשי מאסר, וחרג לקולא מהמתחם מטעמי שיקום. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, והעמיד את מתחם הענישה על 12-22 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, תוך הדגשה שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין.

· רע"פ 7887/20 עאבדין נ' מדינת ישראל (10.1.2021) - נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, שקיבל את ערעור המדינה. באותו מקרה, הנאשם, בין היתר, צבט את בת זוגו, המתלוננת בעת שישנה, הכניס ידו לחזה ולחץ עליו בחוזקה, הכה אותה בגבה ושרט את ידיה; כמו כן, השליך אותה על הרצפה, הכה אותה בסטירות לפניה ובעט עם רגלו ברגליה, ואיים עליה כי יהרוג אותה, השליך אותה לעבר ספה בחדר, הכה אותה בסטירות לפניה, בעט ברגלה, נשך אותה בידה. כאשר ניסתה להימלט, משך אותה בכוח והשליך אותה על הספה, הכה בפניה ובעט ברגלה. המתלוננת הצליחה לברוח לחדר השירותים, והנאשם דפק בחוזקה על הדלת ואיים כי אם לא תפתח את הדלת יהרוג אותה ואת בתם התינוקות; בהמשך, כשניסתה לגונן על התינוקות, תפס אותה, השליך אותה על הרצפה, בעט ברגליה וסטר בפניה. בגין התקיפות נגרמו למתלוננות חבלות. כשבועיים לפני כן, צבט הנאשם את המתלוננת, תפס בשערות ראשה, אמר לה שיגזור אותו, ואז תלש שערות מראשה. כשלושה חודשים לפני כן, שבר הנאשם למתלוננת כלי איפור וארון זכוכית; באירוע אחר, שקדם לכך, סטר לה. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 6-18 חודשי מאסר והשית על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה. קבע מתחם ענישה הנע בין 12-36 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל.

· עפ"ג (מחוזי חיפה) 32634-07-21 סוידאן נ' מדינת ישראל (30.9.2021) - נדחה ערעור נאשם שהורשע בעבירות תקיפה הגורמת חבלה ותקיפה סתם (בת זוג), ונידון ל-15 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. הנאשם תקף את המתלוננת בשני מקרים וגרם לה לחבלות בפנים ובגופה.

· עפ"ג (מחוזי מרכז) 22674-12-19 אבו סלימאן נ' מדינת ישראל (25.2.2020) - נדחה ערעור נאשם שנידון ל-11 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של תקיפה סתם (בת זוג). הנאשם תקף את רעייתו ברחוב במספר מכות אגרוף לראשה, זאת לנגד עיניהם של עוברי אורח ושניים מילדיהם הקטינים של בני הזוג.

לאחר שהורחק מהמתלוננת בידי עוברי אורח, השתחרר מאחיזתם, שב לתקוף אותה וחדל ממעשיו רק לאחר ששוטר שהיה במקום תפס בו והרחיקו.

· עפ"ג (מחוזי מרכז) 67470-02-20 **מדינת ישראל נ' אבו עגאג** (23.3.2020) - הנאשם הורשע, בין היתר, בכך שתקף את אשתו, הוא סטר לה מספר פעמים והיכה אותה בגבה ובכתפה. בנוסף, היכה אותה במקל של מטאטא בגבה ובכתפיה עד שברחה לבית סמוך. כתוצאה מהמעשים נגרמו לה חבלות ממשיות. הנאשם הורשע גם באיומים כלפי המתלוננת, ובתקיפה חבלנית נוספת במועד אחר (אירוע שני), בכך שתפס את לסתה בחוזקה. בית משפט השלום קבע, כי מתחם העונש ההולם ביחס לאירוע הראשון נע בין 7 חודשי מאסר פועל ל- 14 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל בהתאם לנסיבות האישיות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, והחמיר את עונשו של הנאשם ל- 16 חודשי מאסר בפועל.

· עפ"ג (מחוזי מרכז) 40581-08-20 **אלולו נ' מדינת ישראל** (17.11.2020) - נדחה ערעורו של נאשם שנדון בעקבות הודאתו ל- 14 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של תקיפת בת זוגו. הוא סטר לה, וכשהתרחקה ממנו, תפס בידה ומשך אותה לכיוונו, הפיל אותה, והכה אותה בכל חלקי גופה. בהמשך, אחז בראשה ומשכה לכיוונו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל והתחשב בגזירת העונש בעברו הפלילי של הנאשם (מעולם לא ריצה עונש מאסר), ובהמלצה שלילית של שירות המבחן. על הנאשם נגזרו כאמור 14 ח' מאסר בפועל.

יצוין כי בחנתי את הפסיקה הוגשה לי על ידי ההגנה, העותרת להסתפק בעונש צופה פני עתיד, ומצאתי כי אין בה כדי לשקף את מדיניות הענישה הנוהגת, כיום, במקרים דומים.

ראשית, רוב פסקי הדין אליהם הופנה בית המשפט הינם פסיקה ישנה, מהשנים 2005 ו-2009. הפסיקה העדכנית ביותר עליה הסתמך הסניגור היא משנת 2016. ולא בכדי. פסיקה זו אינה משקפת את מדיניות הענישה ואת מגמת ההחמרה בענישה שהינה צו השעה נוכח התרחבות התופעה וקורבנותיה הרבים.

שנית, בתיקים עליהם הסתמך הסניגור הם תיקים בהם היו נסיבות מיוחדות של נאשמים, שאינם דומים לנדוננו. כך למשל, הוצגו מקרים בהם הוגשו תסקירי שירות מבחן חיוביים; נאשמים עם רקע פסיכיאטרי; מתלוננות שביקשו לא להחמיר את הדין עם אותם הנאשמים, וחשוב מכך, הן העידו על המשך חיים משותפים יחד ללא אלימות וכדומה.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין):

נסיבות המקרה הנדון משקפות תמונת אירועים בעייתית בלשון המעטה. הנאשם הפגין אובססיביות קיצונית כלפי המתלוננת, הוא חשד בה שהיא בוגדת בו. קנאתו היוקדת העבירה אותו על דעתו. באותו בוקר בו לא ענתה לו, מיהר לביתו כשהוא זועם על המתלוננת, תוך שהוא משגר למתלוננת מסרונים המשקפים את הלך רוחו הזועם. כשהגיע, הפליא בה את מכותיו, בשני סבבים, תוך שימוש במנורה, ותוך הטחת ראשה ברצפה, כשהוא גורם לה לחבלות ונפיחויות

בפניה ובגופה ותולש את שערה. כשסיים לפרוק עליה את זעמו, נעל אותה בדירה, כשהיא חבולה ופצועה, ושב לעבודתו כאילו לא קרה דבר.

נחזור בתמצית על השתלשלות האירועים: הנאשם שוחח עם המתלוננת בטלפון, שיגר לה מסרונים, יצא ממקום עבודתו, במהלך משמרת עבודה, במיוחד על מנת להתעמת עימה, פגש בה ברחוב, האחרונה מיאנה לבוא עימו, אך התרצתה בשל דבריו אליה. משעה שהגיעו השניים לביתו של הנאשם, שם בין כותלי הדירה, תקף הנאשם בחמת זעם את המתלוננת באכזריות, תוך שהיא נאבקת ומנסה להדוף אותו ממנה, כשאין איש בסביבה היכול להושיעה מנחת זרועותיו.

כשסיים הנאשם להכותה, והמתלוננת קמה על רגליה, שב הנאשם להכותה פעמים נוספת. המתלוננת נפלה על מנורת הסלון שהייתה מעל הספה, והנאשם אחז במנורה השבורה והיכה באמצעותה את המתלוננת בפניה.

בהמשך, כלא אותה הנאשם בביתו, אמר לה כי לא תצא מהבית, נעל את הבית והותיר אותה ללא אפשרות לצאת, כשהיא חבולה ומדממת.

אמנם לא ניתן לומר, כי מדובר בעבירה שבוצעה בתכנון מוקדם, אך הראיות לימדו על מניע ברור לתקיפת המתלוננת כאמור לעיל, ונוכח הדברים שקדמו לתקיפה, לא ניתן לומר, כי מדובר בתקיפה ספונטנית לחלוטין, אשר נעשתה בלהט הרגע, ללא יוזמה מוקדמת.

מדובר במעשי אלימות קשים ואכזרים שביצע הנאשם במתלוננת, בת זוגו, אשר בקלות היו יכולים להוביל לתוצאות הרוג אסון. אופי האלימות, הטחת ראשה ברצפה, השימוש במנורה שבורה, תנועות החנק על צווארה של המתלוננת, העובדה כי הדברים נעשו בדלת אמותיה של הדירה בה התגוררה יחד עם הנאשם, שנעלה עליה, מבלי שאף אחד יכול להושיט לה עזרה, ומבלי שהיא יכולה לנוס על נפשה מפני הנאשם, כל אלה מהווים נסיבות לחומרה.

למתלוננת נגרמו נזקים בדמות חבלות של ממש, שטפי דם ונפיחות במספר אזורים בפניה ובראשה, חתך בסנטר, נפיחות ביד שמאל, ומכאוב בפניה ובכתפיה, שיער ראשה נתלש, וקווצות שיער נמצאו בחדר בו תקף אותה, והיא דיממה מהחבלות שספגה. חבלות אלו נשקפות בבירור מהתמונות שהוצגו בפני בית המשפט, המסמכים הרפואיים ועדות הרופא.

המתלוננת לא העידה בפני בית המשפט, משום שעזבה את הארץ בתקופה שלפני תחילת המשפט ולאחר הגשת התלונה במשטרה. אין בפני בין המשפט תסקיר קורבן עבירה, אך יחד עם זאת, אתקשה לקבל את טענת ההגנה, לפיה אין לבית המשפט את הכלים והמידע הנדרש על מנת להעריך מהי מידת הפגיעה כלפי המתלוננת, ובשל כך לקבוע, כי הפגיעה במתלוננת היא ברף הנמוך ביותר. בית המשפט מפנה לתמונות החבלות והתעודות הרפואיות, וכן לעדות רופא המיון שטיפל במתלוננת בסמוך מאוד לאירוע. ראיות אלה מדברות בעד עצמן, בדבר רף הנזק הגופני, הכאב והסבל, שחוותה המתלוננת.

אין בית המשפט מקבל את טענת ההגנה לפיה, הואיל והמתלוננת שבה למולדתה, ולא העידה על נזקיה, יש להעריך אותם במידה פחותה, ולקבוע, הלכה למעשה, כי דמה הוא הפקר. נתינה זרה, חסרת מעמד, אינה אישה חסרת קול, גופה ושלומה אינם הפקר, ועל בית המשפט לשמש לה קול, מבצר, ומגן, ולהתייחס לנזקיה, כמו אל כל קורבן אלימות,

על יסוד חומר הראיות האובייקטיבי הנ"ל, המתעד את שחוותה.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

בנסיבות שבפניי, לאחר שבחנתי את חומרת מעשי העבירות, מידת אשמו של הנאשם, הערכים החברתיים שנפגעו, מדיניות הענישה הנוהגת, ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה כפי שפורטו בהרחבה לעיל, נמצא לקבוע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

אין בפניי טעמים המצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

מדובר בנאשם, רווק, בן 44, נעדר עבר פלילי.

הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, ועד היום הוא מכחיש שנקט באלימות כלפי המתלוננת. לפיכך, לא ניתן לזקוף לזכות הנאשם נטילת אחריות, הבעת חרטה או אמפתיה כלפי הקורבן או ניסיון להיטיב את נזקיה.

יודגש כי בית המשפט העליון עמד לא אחת על הצורך לנקוט בענישה מחמירה כלפי מי שהורשע באלימות כלפי בת זוגו, וביתר שאת כאשר מדובר בנאשם שלא נטל אחריות על מעשיו (ראה: רע"פ 1007/22 פלוני נ' מדינת ישראל (23.03.2022); רע"פ 2278/21 פלוני נ' מדינת ישראל (11.4.2021); ורע"פ 7706/21 עמאש נ' מדינת ישראל (28.11.2021)).

עוד נמצא לקחת בחשבון את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, כשלוש שנים, במהלך לא ביצע הנאשם עבירות נוספות.

הרתעת אישית והרתעת הרבים (סעיפים 40ו ו-40ז לחוק העונשין):

בסעיף 40 לחוק נקבע כי אם מצא בית המשפט, כי יש צורך בהרתעת הנאשם מפני ביצוע עבירה נוספת, יש ליתן עליו עונש מתאים על מנת להניא אותו מלעבור עבירה זו בעתיד. בשים לב לאכזריות שאפיינה את האלימות שנקט בה הנאשם כלפי המתלוננת, והגם שהנאשם נעדר עבר פלילי, יש להטיל עליו עונש אשר ירתיעו מלשוב ולבצע את המעשים שביצע, לצורך שמירה לא רק על המתלוננת, אלא הגנה על בנות זוג עתידיות, לבל יחזור הנאשם על דפוסי האלימות בהם נקט.

בסעיף 40ז לחוק העונשין, נקבע כי אם מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם.

תופעת האלימות במשפחה ואלימות בין בני זוג, ובעיקר כנגד נשים, הולכת וגוברת בשנים האחרונות. בעניין זה אפנה לדו"ח שפורסם ביום 21.11.21, שעניינו "ריכוז נתונים על אלימות במשפחה בדגש על אלימות כלפי נשים", שערך מרכז המחקר והמידע של הכנסת, המצביע על עלייה של כ-12% במספר התיקים שנפתחו בגין עבירות בין בני זוג, וזאת רק בין השנים 2019-2020. עליה זו והמודעות שגברה בציבור על הצורך להיאבק בתופעה מכוערת זו, הובילה למגמת החמרה בענישה בפסיקה, והתגייסות בתי המשפט למאבק למיגור תופעה זו מן השורש, ולחיזוק מעמד האישה והתא המשפחתי.

בהקשר זה אפנה לדברים החשובים שנאמרו על ידי בית המשפט העליון, לפני זמן לא רב, במסגרת ע"פ 3011/17 **מיכה מכלוף פרץ נ' מדינת ישראל** (31.01.2019), עת נדחה ערעורו של המערער על גזר דינו שניתן על ידי בית המשפט המחוזי דכאן (כב' ההרכב בראשות הנשיא ד"ר ר. שפירא), בגין עבירות אלימות שביצע המערער כלפי בת זוגו לשעבר, ביניהם ניסיון רצח. בית המשפט העליון הדגיש כי הענישה שהוטלה על המערער היא אמנם מחמירה, נוכח היעדר עברו הפלילי ולאור גילו הצעיר, אך היא הולמת את מעשיו, ועולה בקנה אחד עם הענישה הנוהגת, ואלה הדברים שנאמרו שם, שהגם שנאמרו בהקשר של עבירה חמורה יותר, בגרעינים הם מתייחסים לתופעת האלימות כלפי נשים ובנות זוג, ולכן יפים לנדוננו (הדגשות שלי - ש.ב.):

"שנת 2018, אשר הסתיימה לפני שבועות אחדים בקול זעקה מרה, לימדה כי ממשות הסכנה הנשקפת לנשים מאלימות במשפחה איננה נחלת העבר. במהלך שנה אחת בלבד נרצחו 26 נשים על ידי בני זוגן וקרוביהן - נתון מצמרר המשקף מציאות חברתית קשה עמה לא ניתן להשלים. בית משפט זה עמד, וחזר ועמד, על החשיבות העליונה של מיגור תופעת האלימות נגד נשים על ידי בני זוגן, בין השאר באמצעות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת. לפני למעלה מעשור ציין השופט אדמונד לוי ז"ל את הדברים הבאים:

חדשות לבקרים אנו מתבשרים על גבר נוסף שחבל בבת-זוגו, ולא מעטים הם המקרים שהתקיפות הסתיימו במותה של הקורבן. את הרוח הרעה הזו יש לעקור מן השורש, ומקום שהסברה וחינוך לא עושים את שלהם, מצווה בית המשפט לתרום את תרומתו בדרך הענישה שינהיג (ע"פ 618/06 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (19.3.2007)).

חברתי, השופט ענת ברון, ביטאה רעיון דומה בדברים נכוחים שנכתבו זה לא מכבר:
ההיקף הוא עצום, ועם זאת - את סימני האלימות נושאת כל אחת מקורבנות האלימות על גופה, בבשרה, ובנפשה כשהיא לגמרי לבדה. ולא פעם כאשר היא כבר מוצאת בתוכה את תעצומות הנפש הדרושים לה על מנת למלט נפשה מן המתעלל, היא מוצאת שחיצי ביקורתה של המשפחה והסביבה הקרובה מופנים דווקא כלפיה. במצב דברים זה, נשים רבות נתקלות בקושי ממשי לגדוע את מעגל האלימות נגדן, ואף להתלונן לא יעזו. ענישה הולמת ומרתיעה בעבירות מסוג זה, כבמקרה דנן, יש בה משום הכרה בהשפלה ובמצוקה הנוראה שחוות אישה הנתונה לדיכוי ואלימות מצד בן זוגה; כמו גם העלאת המודעות לתופעה של אלימות נגד נשים, שהיקפה כאמור ניכר ומדאיג (ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.12.2015)).

ואכן, השנים חולפות, נדמה לנו שאנו צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד נשים מצד בני זוגן וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג. במצב דברים זה ענישה מחמירה נגד בני זוג אלימים הייתה ועודנה צורך השעה, ועובדה מצערת זו מפחיתה את המשקל שניתן

לייחס לשיקולי ענישה אחרים, כדוגמת נסיבותיו האישיות של המערער.

לאור כל האמור, נמצא לתת מקום לשיקולי הרתעה אלה בגזירת הדין לחומרה, ובכך לשלוח מסר הן לנאשם והן לציבור שאלימות במשפחה בכלל, ואלימות כלפי נשים בפרט, תוביל לענישה מחמירה ובלתי מתפשרת, הכוללת עונש מאסר ממשי מאחורי סורג ובריח.

העונש המתאים (סעיף 40ד (2) לחוק העונשין):

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות וכן חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם וכן את שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים והכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות כאמור, מצאתי כי על הנאשם לרצות עונש בדמות מאסר ממשי מאחורי סורג ובריח, אם כי בחלקו הנמוך של מתחם העונש שנקבע, בשל העדר עבר פלילי וחלופה הזמן. כן יגזר על הנאשם קנס. אשר לפסיקת פיצוי, מאחר והמתלוננת נתינה זרה, לא יוכל בית המשפט לוודא, כי כספי הפיצוי יגיעו אליה, ועל כן לא יפסק פיצוי למתלוננת, וזאת מבלי לגרוע מזכויותיה באפיק אזרחי.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

14 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 26/2/19 ועד 24/3/19.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 24/7/22 בשעה 08:30 במזכירות בית משפט השלום בחיפה, כשהוא מצויד בגזר הדין ותעודת זהות ולאחר שביצע הליכי אבחון ומיון מוקדם מול שב"ס, בענף אבחון ומיון, נציבות בתי הסוהר, רח' הרב דוד שמעון אפריאט, רמלה

טלפון: 074-7831077/78.

8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור בתוך תקופה זו עבירת אלימות מסוג פשע לרבות איומים.

4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור בתוך תקופה זו עבירת אלימות מסוג עוון.

קנס בסך 3000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 30 יום שאם לא כן יעמוד לפרעון מיידי ויפעיל את צו המאסר שלצידו.

הממונה על היחידה החוקרת יחזיר את המוצגים שנתפסו מידי מי שנתפסו, לפי שיקול דעתו.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ח' סיוון תשפ"ב, 07 יוני 2022, במעמד הצדדים.